

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 lutego 2016 r.

PS-KNPS.431.6.49.2015.MB

Pani
Jadwiga Furmaniak
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Legnickim Polu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 8-9 i 11 grudnia 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, pl. Henryka Pobożnego 6, 59-241 Legnickie Pole z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 8 grudnia 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowały:

1. Pani Agata Kalinka od 1.03.2008 r. do 3.05.2015 r.,
2. Pani Agata Mikulska od 4.05.2015 r. do 31.10.2015 r.
3. Pani Jadwiga Furmaniak od 7.12.2015 r. do nadal.

Wyżej wymienione osoby są odpowiedzialne za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 28.01.2016 r. przez Panią Jadwigę Furmaniak protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 8, 9, 12 nie były realizowane bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 ustawy.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 6 i 9 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 4, 7, 8 nie były realizowane. Gmina Legnickie Pole nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18. ust. 1 pkt 5 ustawy).

W Gminie Legnickie Pole realizowane jest zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5) oraz nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli;
- błędnie ustalony, dokumentowany dochód rodziny w sprawie zasiłku okresowego;
- błędnie ustalona wysokość przyznanego zasiłku okresowego;

- brak oświadczeń o uzyskanych dochodach z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku w sprawach zasiłków okresowych, zasiłków celowych oraz pomocy w formie dożywiania dzieci;
- błędnie przywołane przepisy prawa materialnego w podstawie prawnej wydawanych decyzji z zakresu zasiłków okresowych i celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- sporządzanie wywiadów środowiskowych u osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego na niewłaściwym druku wywiadu;
- lakoniczne, nierzetelne sporządzanie wywiadów środowiskowych w sprawach dotyczących: potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, udzielenia pomocy osobie opuszczającej zakład karny, dożywiania osób dorosłych;
- błędne oznaczenie organu administracji publicznej w decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;
- brak wskazania w decyzji administracyjnej odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc kalendarzowy;
- brak potwierdzenia doręczenia decyzji administracyjnej w sprawie dożywiania osoby dorosłej.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Legnickie Pole zamieszkały przez 5 028 mieszkańców (według stanu na dzień 12.11.2015 r.). Pracą socjalną objęto 109 rodzin i osób samotnie gospodarujących (stan na 17.11.2015 r.).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych terenowych (2,5 etatu.).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy – ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W GOPS w Legnickim Polu wskaźnik ten nie był spełniony.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W okresie objętym kontrolą nie sprawowałam nadzoru nad realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o pomocy społecznej w związku z tym nie jestem w stanie wskazać dlaczego ośrodek nie spełniał wskaźnika. Aktualnie ops spełnia powyższy wskaźnik od 7.01.2015 r. zatrudniony zostanie pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy”.

(dowód: akta kontroli, str.27)

Na potwierdzenie powyższych wyjaśnień Kierownik Ośrodka przesłał do tut. Urzędu umowę o pracę sporządzoną dnia 7.01.2016 r. na okres od 11.01.2016 r. do 31.03.2016 r. oraz dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe nowozatrudnionego pracownika socjalnego.

Pani Małgorzata Huczyńska – ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w specjalności praca socjalna (ukończone w lipcu 2010 r.). Spełnia kwalifikacje do zatrudnienia na wskazanym stanowisku.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na dzień sporządzenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego spełnia wskaźnik zatrudnienia zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, w związku z czym odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (E.S.) decyzją Nr 8123.1564.1.2014 z dnia 27.10.2014 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy od 1.10.2014 r. do 31.12.2014 r. w wysokości 477 zł, na wniosek złożony w dniu 23.10.2014 r. Ustalając dochód 4 osobowej rodziny Ośrodek policzył: dochód z prac dorywczych w wysokości 300 zł (uzyskany w miesiącu wrześniu 2014 r.), zasiłki rodzinne w wysokości 183 zł (uzyskane w miesiącu wrześniu 2014 r.), zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 385,39 zł (należny za wrzesień, wypłacony w październiku 2014 r.).

Strona miała przyznany zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 572,87 zł miesięcznie do sierpnia 2014 r. i we wrześniu 2014 r. (wypłata w październiku) w wysokości 385,39 zł.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony przy czym, przy ustalaniu dochodu, w oparciu o który przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej, znaczenie ma faktycznie uzyskany dochód. Faktyczne uzyskanie dochodu nastąpi wówczas, kiedy stronie zostaną wypłacone środki finansowe np. na konto lub do rąk własnych.

Zatem, w ocenie organu kontrolnego, zasiłek okresowy należało przyznać na październik 2014 r. w wysokości 384,07 zł (w oparciu o dochód z września - 1.055,87 zł), natomiast na listopad 2014 r. w wysokości 477,81 zł (w oparciu o dochód z października - 868,39 zł) i na grudzień 2014 r. w wysokości 670,50 zł (w oparciu o dochód z listopada - 483 zł), w związku ze zmianami w październiku i listopadzie 2014 r. dochodu o więcej niż 10% odpowiedniego kryterium dochodowego.

2. W sprawie nr 2 (J.T.) w aktach dotyczących przyznania pomocy w formie zasiłków okresowych z tytułu bezrobocia decyzjami Nr 8123.1042.2.2015 z dnia 19.03.2015 r., Nr 8123.1042.3.2014 z dnia 28.07.2014 r., Nr 8123.1042.2.2014 z dnia 7.04.2014 r. brakowało oświadczeń Strony o wysokości osiągniętych dochodów w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku. Z akt sprawy wynika, że Pan J.T. jest osobą zdrową, zarejestrowaną w PUP jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W związku z powyższym może podejmować prace dorywcze i uzyskiwać z tego tytułu wynagrodzenie, które powinno być wliczone do dochodu Strony po złożeniu przez świadczeniobiorcę stosownego oświadczenia o wysokości uzyskanego dochodu w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.

W analizowanej sytuacji należało skorzystać z uprawnienia wynikającego z art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który pozwala domagać się ww. dokumentu w przypadku gdy ma on wpływ na ustalenie uprawnienia do pomocy.

3. W sprawie nr 5 (A.K.) - osoba samotnie gospodarująca, w podstawie prawnej decyzji Nr 8123.1069.3.2015 z dnia 23.07.2015 r. przywołano art. 38 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, który dotyczy przyznania zasiłku okresowego rodzinie.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W aktach spraw nr 2 (G.K.) dot. decyzji Nr 8125.1046.4.2015 z dnia 19.06.2015 r. i nr 3 (R.A.) dot. decyzji Nr 8121.1568.2.2015 z dnia 27.01.2015 r. brakowało oświadczeń

o wysokości osiągniętych dochodów w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku. Powyżsi świadczeniobiorcy są zarejestrowani w PUP jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Mogą jednak podejmować prace dorywcze i uzyskiwać z tego tytułu wynagrodzenie, które powinno być wliczone do ich dochodu po złożeniu stosownego oświadczenia o wysokości uzyskanego dochodu w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.

W analizowanych sytuacjach należało skorzystać z uprawnienia wynikającego z art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który pozwala domagać się ww. dokumentu w przypadku gdy ma on wpływ na ustalenie uprawnienia do pomocy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (W.P.) wywiad środowiskowy z dnia 11.02.2015 r. poprzedzający wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy przyznany wskutek zdarzenia losowego sporządzono na części I kwestionariusza wywiadu środowiskowego. Wejście w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2012 r., poz. 712) spowodowało, że wprowadzono uproszczony i skrócony formularz stosowany do opisu między innymi takich sytuacji jak zdarzenie losowe, klęska żywiołowa. Zebrane w trakcie wywiadu (część VII kwestionariusza) niezbędne informacje umożliwiają ustalenie zasadności przyznania pomocy. Zatem wywiady przeprowadzane od dnia 7.07.2012 r. należało sporządzać na stosownym formularzu.

2. W sprawie nr 1 (W.P.) w decyzji nr 8121.1658.1.2015 z dnia 22.01.2015 r. oraz w sprawie nr 2 (H.H.) w decyzji nr 8121.1488.1.2015 z dnia 22.01.2015 r. w podstawie prawnej zawarto zapis, iż zostały one wydane na podstawie m.in. art. 40 ust. 1 lub ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, natomiast zgodnie z art. 40 ust. 2 zasiłek celowy może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem

mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W poniższych sprawach wywiady środowiskowe przeprowadzane były lakonicznie. Nie odzwierciedlały faktycznej sytuacji danej osoby:

- w sprawie nr 1 (A.F.) w wywiadzie z dnia 24.02.2015 r. w pkt I *Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad, dane o rodzinie*, ppkt 7 *adres zamieszkania* widnieje zapis, iż strona zamieszkuje w Nowej Wsi Legnickiej. W ppkt 11 *informacje o członkach rodziny* wykazano jedynie stronę. Natomiast w ppkt 12 *imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa oraz adresy osób, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wielkość i forma świadczonej lub deklarowanej pomocy* wykazano matkę ze wskazaniem, iż zamieszkuje pod tym samym adresem co Pan A., co nie zostało wykazane w ppkt 11. Dodatkowo pkt II *Sytuacja mieszkaniowa osoby/rodziny*, ppkt 1 *główny lokator lub właściciel mieszkania, domu (imię, nazwisko, adres)* – nie została wypełniona. Z ppkt 2 również nie wynika czyje jest mieszkanie w którym przebywa strona.

- w sprawie nr 2 (K.J.K) wywiad z dnia 17.03.2015 r. - pkt I *Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad*, ppkt 7 *adres zamieszkania* – nie zawiera pełnych danych. Widnieje jedynie nazwa miejscowości bez wskazaniu ulicy/numeru budynku.

W ppkt 11 *Informacje o członkach rodziny* – wykazana została jedynie strona. Ze złożonego oświadczenia majątkowego z dnia 17.03.2015 r. wynika, że użytkuje ona pokój i korzysta ze wspólnej łazienki i kuchni – własności ojczyma. Nie wypełniono danych dotyczących głównego lokatora lub właściciela mieszkania, domu (pkt II, ppkt 1). W pkt VII *Ocena sytuacji osoby/rodziny i wnioski pracownika socjalnego* znajdujemy jedynie zapis o treści „Warunki lokalowe dobre”.

Wobec tak sporządzonych wywiadów trudno wywnioskować jaka jest faktyczna sytuacja mieszkaniowa stron postępowania.

Mając na uwadze § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712) stwierdzić należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który umożliwia mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy. Powinien być sporządzony w sposób staranny i rzetelny. Jest

bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym, za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie.

2. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej błędnie wskazywano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu jako organ administracji publicznej, który je wydał. Organem właściwym do wydawania decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie, że jest to decyzja Wójta Gminy, natomiast upoważniony pracownik winien podpisać się, jako osoba działająca z upoważnienia Wójta.

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 3 (B.T.) decyzją Nr 8125.738.1.2015 z dnia 30.09.2015 r. na wniosek z dnia 22.09.2015 r. przyznano Stronie pomoc w formie posiłku dla dziecka. W zgromadzonej dokumentacji brakowało informacji, czy Strona w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, uzyskała jakiś dodatkowy dochód poza świadczeniami rodzinnymi i dochodem z powierzchni użytków rolnych.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania.

W związku z powyższym, w analizowanej sytuacji należało skorzystać z uprawnienia wynikającego z art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który pozwala domagać się dodatkowego oświadczenia o dochodach, pozwalającego ustalić faktyczny dochód osoby/rodziny.

2. W sprawie nr 4 (B.D.) decyzją Nr 8125.1446.2.2015 z dnia 10.09.2015 r. na wniosek z dnia 2.09.2015 r. przyznano Stronie pomoc w formie posiłku dla dziecka, przyjmując dochód

w nieprawidłowej wysokości tj. 1.906,90 zł. W aktach sprawy znajdowały się poniższe dokumenty:

zaświadczenie o wynagrodzeniu za lipiec 2015 r. w wysokości 855,40 zł;

oświadczenie o dochodach uzyskanych z pracy dorywczej w wysokości 700 zł;

zaświadczenie o wysokości pobieranego zasiłku rodzinnego w wysokości 106 zł;

nakaz płatniczy, z którego wynika wielkość powierzchni użytków rolnych, tj. 1,002 ha przeliczeniowego dającego dochód w wysokości 250,50 zł.

Z w/w dokumentów wynika, że rodzina uzyskała dochód w wysokości 1.911.90 zł.

Ponadto do ustalenia wysokości dochodu uzyskanego w sierpniu 2015 r., czyli miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, przyjęto zaświadczenie o wynagrodzeniu w lipcu 2015 r. Brakowało natomiast zaświadczenia o wynagrodzeniu za sierpień 2015 r., a z żadnego innego dokumentu nie wynikało, że wynagrodzenie za lipiec zostało wypłacone w sierpniu.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony.

W związku z powyższym do akt sprawy należało dołączyć zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia uzyskanego w sierpniu 2015 r., zawierającego informację o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W sprawdzonych sprawach dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (H.T.) wywiad środowiskowy został przeprowadzony w sposób nierzetelny. W wywiadzie z dnia 19.05.2015 r. w części dotyczącej *oceny sytuacji osoby/rodziny/wnioski pracownika socjalnego* zapisano cyt. „dochodem w/w jest...” (brak danych).

Mając na uwadze § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712) stwierdzić należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który umożliwia mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy. Powinien być sporządzony w sposób staranny i rzetelny. Jest bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem

odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie.

2. Z decyzji administracyjnych:

- nr 8131.1257.2.2015 z dnia 30.06.2015 r. w sprawie nr 1 (H.T.)

- nr 8131.1639.2.2014 z dnia 27.02.2014 r. w sprawie nr 2 (M.K.)

- nr 8131.252.1.2015 z dnia 12.01.2015 r. w sprawie nr 3 (K.W.)

nie wynikała kwota odpłatności strony za pobyt w placówce za pierwszy niepełny miesiąc kalendarzowy. Artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielonej pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (P.Ż.) wywiad środowiskowy z dnia 18.03.2015 r. przeprowadzony został w sposób lakoniczny i nierzetelny. Nie odzwierciedlał faktycznej sytuacji danej osoby:

W wywiadzie w pkt I nie zaznaczono w przyczynach wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy pkt 12 – trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Z wywiadu wynika, iż strona nadużywa alkoholu. Brak jest natomiast informacji czy wyraża ona zgodę na podjęcie leczenia. Z wywiadu nie wynika z kim zamieszkuje. W pkt 1 ppkt 11 *Informacje o członkach rodziny* – widnieje jedynie strona. W pkt III ppkt 1 *Kto z członków rodziny i dlaczego, mimo wspólnego zamieszkiwania, prowadzi oddzielne gospodarstwo domowe?* – nie został wypełniony. W pkt VII *Ocena sytuacji osoby/rodziny i wnioski pracownika socjalnego*- widnieje informacja pracownika socjalnego „Warunki mieszkaniowe bardzo skromne. Użytkuje jeden pokój i korzysta ze wspólnej kuchni i łazienki”.

Wobec tak sporządzonego wywiadu trudno wywnioskować czy strona zamieszkuje sama czy dzieli mieszkanie z innymi osobami.

Mając na uwadze § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712) stwierdzić należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który

umożliwia mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy. Powinien być sporządzony w sposób staranny i rzetelny. Jest bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania pomocy w formie dożywiania osobom dorosłym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (D.P.) wywiad środowiskowy z dnia 10.04.2014 r. przeprowadzony został lakonicznie. Nie odzwierciedlał faktycznej sytuacji danej osoby. Punkt I *dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad, dane o rodzinie* podpunkt 12 *imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa oraz adresy osób, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wielkość i forma świadczonej lub deklarowanej pomocy* oraz podpunkt 15 *alimenty świadczone przez osobę, z którą jest przeprowadzany wywiad, lub innych członków rodziny* – nie zostały wypełnione. Podobnie punkt III podpunkt 7 *czy osoba/rodzina utrzymuje kontakt z krewnymi zamieszkałymi oddzielnie* – nie wypełniony. Również punkt IV *sytuacja zawodowa Część A sytuacja osoby bezrobotnej* nie została wypełniona. Ponadto, mimo że Klient uzależniony jest od alkoholu, nie uzupełniono punktu V *sytuacja zdrowotna części C sytuacja osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków*.

Mając na uwadze, § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712) stwierdzić należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który umożliwi mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy powinien być sporządzony w sposób staranny i rzetelny. Jest bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie.

2. W sprawie nr 6 (Z.S.) stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji Nr 8125.1389.3.2014 z dnia 27.01.2014 r.

Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 k.p.a).

Ponadto stwierdzono, iż Rada Gminy dnia 2 lutego 2005 r. podjęła Uchwałę Nr XX/105/2005 w sprawie określenia wysokości, szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

Dnia 30 grudnia 2015 r. Rada Gminy podjęła nową Uchwałę Nr XV/89/2015 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

W § 4 ust. 1 pkt 3 uchwały z dnia 30 grudnia 2015 r. wskazano, że wysokość zasiłku na jedną osobę lub rodzinę nie może przekraczać wysokości 5-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Powyższej regulacji nie można uznać za określenie wysokości zasiłku celowego. Rada podejmując przedmiotową Uchwałę powinna określić konkretną, a nie maksymalną wysokość zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Wysokość ta powinna zostać w Uchwale ustalona w sposób precyzyjny, natomiast taki zapis określa jedynie jej górną granicę.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Mając na uwadze, że za dochód należy przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie

wniosku (...) ww. dokument winien w sposób jasny, nie budzący wątpliwości wskazywać, iż są to dane z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku.

Zmiany wysokości przyznanego świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej dokonywać, jeżeli kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Mając na uwadze sprawę nr 1 (E.S.) dotyczącą zasiłku okresowego należy przyznać i wyrównać stronie zasiłek w wysokości 101,38 zł.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Od osób ubiegających się o pomoc, zarejestrowanych w PUP przyjmować oświadczenia o dochodach z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku w celu ustalenia faktycznej sytuacji dochodowej strony.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne dot. przyznawania pomocy sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a., tj. w szczególności w podstawie prawnej powoływać faktyczne przepisy prawa materialnego, które legły u podstawy jej wydawania. Natomiast w sprawach dotyczących ustalania odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej wskazywać w rozstrzygnięciu decyzji kwotę naliczonej odpłatności za pierwszy niepełny miesiąc kalendarzowy.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego ustalać wypełniając części VII kwestionariusza wywiadu.

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W celu ustalenia sytuacji faktycznej i prawnej osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia, a następnie podjęcia właściwych działań zmierzających do zaplanowania pomocy, rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać starannie i rzetelnie.

Podstawa prawna: § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712),

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wskazywać Wójta Gminy jako organ rozstrzygający sprawę.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 581).

Termin wykonania: na bieżąco

7. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

Podstawa prawna: art. 39 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Pan Henryk Babuška
Wójt Gminy Legnickie Pole
ul. Dientzenhofera nr 1,
59-241 Legnickie Pole
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

wz. 14.11.2012 4.14.2012
Ewelina Zygmunt

Wysł. 9.11.2012 4.14.2012